

**Judicium Grave à Domo Dei, Omnibus Templorum,
Processionum, Et Qvorumvis Sacrorum, Dum Irreverenter
& Impie Divinis assistunt, Dehonestatoribus formidandum**

Pragae, 1670

Caput XII. Supplicationum & Processionum profanatores, Supplicio digni.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54878)

habetur congregatus si à semetipso cogitationum
 evagatione dispersus est? Aut quomodo erit
 Deus in media tui, si tecum ipse non fueris? Si
 deest ille qui poscit, quomodo aderit ille qui po-
 scitur? quomodo suscitabitur Iudex, si dormi-
 taverit Advocatus? Opus est itaque, ut quod
 postulat Vocis sonitu, obtineat sedulitatis affe-
 ctus. *Revoca intro sollicitam mentem! de
 Templo Dei absentare non expedit Sacerdo-*
sem.

CAPUT XII.

*Supplicationum & Processionum profa-
 natores, Supplicio digni.*

QUOD olim de Gentilium Supplicationi-
 bus, profanitatem & impietatem illis
 exprobrans, nervosè pronunciavit Tertull.
 lib. de cultu fœmin. cap. 11. nescio an minùs
 verè conveniat multis hodie Processiones sa-
 cras comitantibus, non tam ut Deo suppli-
 ces fiant, quàm ut ad nova irroganda suppli-
 cia, impiâ illum provocent petulantia. Pro-
 pter ipsum conventum, ac mutuum Videre ac
 Videri, omnes pompa in publicum proferuntur,
 aut ut luxuria negotietur, aut gloria insole-
 scat. Quid enim? nunquid aliâ causâ ad co-
 mitandam supplicationem, quàm propter
 ipsum conventum & mutuum Videre ac Videri,
 di-

dices venire eos, qui per totum durantis pompæ processum, canentibus & Deo jubilantibus aliis, aliis ardentes ad Deum preces, sive ex precatorio libello, sive de penso rosario fundentibus, etiam dum ter venerandum Christi corpus circumfertur, etiam dum publicæ orationes à Clero & Sacerdotibus in humum prostratis dicuntur, ipsi conventum celebrantes, impudentissimè confabulantur, sceleratè corrident, nefariè cachinnantur, & Diabolicâ proflus impietate per universam supplicantium processionem emissarios oculos dispergunt, tantâ procaciâ & profanitate, ut si quæ magis pudica & verecunda persona est, aut inter turbam à venaticis istorum oculis sese occulere, aut penitus à supplicatione auferre cogatur. Sed neque nimum dixit Tertullianus, prodire tales in supplicationibus *ut Luxuria negotietur, aut gloria insoleseat*; ita enim comptuli, ornatuli, delicatuli in pompa comparent, ut nisi vestium forma aliud diceret, fœminas singulos putares. O quanta lucra in hac negotiatione facit Luxuria! quàm multi, & multæ pudicitiam cum castimonia tunc venum exponunt! Et ut alliciantur emptores, omni ornatu, calamistro, & Sodomæo apparatu formam juvant. Unde non aliter huc à nefariis nundinatoribus concurritur, quàm ad

ad forum ; advertentibus videlicet nullibi copiosiores cupiditati suæ opportunas merces proflare, quàm in publicis Dei solemnitatibus. Hinc multos videas, nihil magis sollicitos ambire, & captare, quàm ut unam aliquam nanciscantur, cui concessâ dexterâ officiosè succollantes, in labore scilicet itineris eam adjuvent : quorum si plura paria occurrant, ad saltum omnino, & choreas deduci amasias, ex tot suspicaberis inclinationibus, adgeniculationibus, arrisionibus, quæ omnia necessitatem & purum virtuosæ urbanitatis studium (quam nullatenus improbatam volumus) procul ab hoc officio abesse declarant. O nefarios & propudiosos lenones ! O homines sub Christiana larva personatos gentiles, nihil nisi terram & sæculum sapientes !

*Supplicationes à supplicando dictæ, eò primitus institutæ sunt, ut si ad privatas fidelium preces obsurdescens Numen, misericordias suas contineat, ut non placeatur populo suo, omnes universim manufactâ in ordines suos & manipulos, veluti castrorum acies ordinata, distributi procedant, & communi clamore Deo vim facientes, Cœlum violenti, conatu ultimo expugnent. Verùm, si ipse hic supplicantium exercitus in rebellionem excite-
tur, & pro violentia, quam Cœlo perrum-
pen-*

pendo inferre debuerat, illud impietate suâ concludere pergat, quæ tandem spes evincendæ supererit, Divinæ Nemesis? Nullum efficacius usquam habitum est ad misericordiam Deo extorquendum medium, quàm publicarum ejusmodi supplicationum, quæ proinde in ultimis Ecclesiæ, vel Reipublicæ necessitatibus, omnibus aliis remediis desperatis potissimum adhiberi solent. Sic Romæ à S. Gregorio Magno instituta Processio cum Litania Anno Domini 590 pestem atrocissimam momento sustulit. Et Constanti-nopoli à Proclo Episcopo sub annum 36. Imperii Theodosij habita, exitialem terræ motum stitit. Ac denique Romæ sub Pio V. cum imagine Beatissimæ Virginis solenni-ter ducta, ingentem de Turcis Victoriâ, eo-dem die Joanni de Austria (unde MARIÆ de Victoria diei festum nomen impositum) peperit. Quid obsidiones solutas, & hostes à mœnibus depulso memorem? Celebris hoc in genere, & memoratu dignissima est Processio cum venerabili Sacramento à S. Clara in Saracenos ducta. Cùm enim hi oc-cupato Assisio, Monasterij sui muros jam tran-scenderent, convocatis ipsa sororibus omni-bus, prælatâ sacratissimâ hostiâ, obviam illis processit, ac veluti fulmine ictos omnes è muris.

muris dejecit, & indemni Claustro relicto,
 abscedere coëgit. Sed neque tempestatibus
 sedandis, impetrandæ tranquillitati aut plu-
 viæ, conciliandæ serenitati, aliud efficacius
 suppetere deprecationis genus ostendit e-
 xemplum in historiis Indicis à P. Maffejo re-
 latum. Cùm enim gubernaturus pro Lusita-
 no subjectas ipsi Indias cum classe eò navi-
 garet Prorex, ad eò scedâ tempestate in medio
 cursu interceptus est, ut pereundum omni-
 bus nemo non videret, nisi cœlitus, unde so-
 lum remedium expectari poterat, opis ali-
 quid afferretur. Omnibus igitur ad preces &
 vota conversis, cùm tempestas nihilominus
 furere pergeret, ultimam Deo vim facturus
 Gubernator, supplicationem è solo puero-
 rum & innocentium agmine undique è na-
 vigio in unum collecto instituit, quorum
 nonnullos manibus ipse suis prehenso sub-
 limè Cœlum versùs extulit, innocentiam
 eorum Numini irato veluti objectans, & ob
 gratiam saltèm eorum, qui necdum scirent
 quid sit inter dextram, & sinistram suam, mi-
 serando navigio parci postulans. Nec fru-
 stranea fuit tenellæ ætatis supplicatio; mo-
 mento enim tempestas remittere, venti sub-
 sidere, mare detumescere, Cœlum serenari,
 salus & vita omnibus redire. Sed numquid
 sup-

Supplicationibus his movebitur ad ignoscendum, & miserendum Deus, si pro oratione confabulationes, pro religiositate dissolutio, pro pietate indevotio, pro placatione nova peccata ad illas afferantur?

Celeberrima prorsus, si ulla præterea fuit illa Josue 6. ab ipso Deo instituta, & à Josue pro expugnatione Urbis Jericho diebus septem circa muros ejus duci præcepta Processio, in qua Sacerdotes tulerunt Arcam Domini, & septem ex eis septem buccinas, quarum in Iubileo usus est, præcedebantq; Arcam Domini ambulantes atq; clangentes, & armatus populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum sequebatur Arcam, & buccinis personabat. Cujus tam mirabilis pompæ ponderans vim & eventum S. Chrysostomus in Ps. 43. Quomodo scilicet in septimo circuitu omnes muri illico corruerint, non eis, inquit, opus fuit armis, sed vel ipso solo clamore Urbes caperunt: & cum Jordanem transivissent, primam Urbem qua eis occurrit Jericho, psallentium potius quàm bellantium ritu diruerunt. Armati enim non tanquam ad pugnam, sed tanquam ad concionem festumq; egressi sunt, ornatis potius gratia, quàm ut tutiores essent, armis instructi. Et Sacris Vestibus induti, & habentes Levitas qui castra præcedebant, muros cinxerunt. Et videri poterat

¶

specta-

spectaculum admirabile, & penè incredibile,
 tot millia exercitus certo ordine & numero
 incedentia in silentio summo, honestèq; ac de-
 core, perinde ac si nullus adesset, cum illo tu-
 barum concentu & modulatione omnia rectè
 gessisse. Erubescant qui tumultuantur in Ec-
 clesia. Si enim ubi tubæ resonabant, tam pul-
 cher erat ordo, & tantà moderatio: Ubi Deus
 ipse loquitur, quàmnam veniam assequuntur,
 qui propter suos tumultus impediunt, nè, qua
 dicuntur, exaudiantur? Silentium nimirum
 & religiosissimè ad præceptum Josue, per 6.
 dies ab omnibus servata taciturnitas, Sup-
 plicationibus illis vim tantam impressit, ut
 ad primum deinde sublaturum à populo cla-
 morem, universæ munitiones Urbis, veluti
 à multiplici tonitru aut terræ motu concus-
 sæ, non tam corruerint, quàm diffluxerint.
 Non clamabitis, monitum fuit Josue, ad om-
 nē multitudinem, nec audietur vox vestra,
 neq; ullus sermo ex ore vestro egredietur, donec
 veniat dies in quo dicam vobis, clamate &
 vociferamini. O si Religiositas hæc, si de-
 votio, si taciturnitatis studium, in Supplica-
 tionibus nostris, non jam coram Arca, sed
 coram ipso Arcæ Domino, vigeret! ut dici
 de singulis posset illud Evangelicum Matt. 12.
 Non contendet, nec clamabit, nec audiet ali-
 quis in plateis, per quas ducitur supplicatio,
 Vocem

Vocem ejus, sed tota ejus occupatio erit, mentis & actuum omnium, per jugem orationem ad Deum elevatio; tum omnino major efficacia, vis & energia Processionibus nostris inesset; sperandumque foret, placatum Supplicationibus nostris Deum, omnia mala procul à nobis amandaturum! Unde ostensurus Dominus, qualiter has institui vellet, ut optatum sortirentur effectum, postquam Joëlis 2. indixisset: *Canite tubà, vocate cœtum, congregate populum, coadunate senes, congregate parvulos & sugentes ubera:* unicam hanc & solam omnibus præscripsit occupationem: *& dicent, parce Domine, parce populo tuo. Hac via Deo grata est,* inquit Tertullianus, & ad molliendum Deum, sive depellenda sit siccitas, sive advocanda serenitas, sive abigenda lues, efficacissima.

Et dolendum profectò, sanguineisque lacrymis deplorandum est, pietatem moderni sæculi longè à gentilibus in hoc genere superari. De quorum nudipedalibus Supplicationibus, cum jejuniis ad stellarum usque exortum continuatis, aliisque superstitionis observationibus loquens Tertullianus lib. 1. de jejuniis c. 16. *Cùm stupet Cœlum, & ares annus, Nudipedalia denunciantur: Magistras purpuras ponunt, fasces retro averteunt,*

precem indignant, hostiam instaurant. Apud
 quosdam vero colonias præterea annuaris
 sacris velati, & cinere conspersi, idoli sui in-
 vidiam supplicem obijciunt. Balnea & Taber-
 nae in nonam usque clauduntur: unus in publico
 ignis apud aras: aqua nec in lancibus. Nini-
 vitarum credo iustitiam. Iudæis certe je-
 junium ubique celebratur, cum omissis Templis
 per omne litus, quocumque in aperto aliquando
 precem ad Cælum mittunt: Et licet cultu &
 ornatu mæroris munus infament, tamen si-
 dem abstinencia affectant, & stelle auro-
 rum decorantis suspirant. Quanquam nec
 inter Christianos singularis inter Processio-
 nes pietatis ullo sæculo defecere exempla.
 Præbuit id insigni ædificatione S. Carolus
 Borromæus, & longè anteriùs Stephanus
 Papa III. in Processione nudipes ipse cum u-
 niversa plebe, quando imminēbat Urbi Hi-
 stulphus Longobardus, incedens, ut scribit A-
 nastasius in Stephano. Idē facere solitū in Pro-
 cessione Rogationum Ludovicum Regem Ca-
 roli Crassi Patrem, scribit Anonymus lib. 2.
 de Caroli M. rebus. S. Elisabetham Landgra-
 viam Thuringiæ, lancis indutam, nudipedem
 sequi solitā esse diebus Rogationum Proces-
 sionē habetur in ejus actis apud Suriū. Et nisi
 infirmitas obstiterit, omnes ex Patrum insti-
 tutione debere eas Processiones obire di-
 scal.

scalceatos, & cinere conspersos, ac cilicio indutos, dicitur in Concil. Mogunt. sub Carolo Magno. Quanquam S. Otho Bambergensis Episcopus etiam podagricus, cum in Ecclesiam & urbem suam intraret, in solenni Processione, non obstante summo frigore (dies enim erat Purificationi Dei Matris Sacer) tamen nudipes processit. Cui postmodum in Poloniam Evangelii causam progresso, Processione instituta occurrit cum omnibus Optimatibus Dux Poloniae, omnes similiter nudipedes, per ducentos passus, ut habent acta S. Antistitis. Nec minorem in Processione Corporis Christi fervorem praese tulit Carolus V. qui eam sollemnissime Anno 1530. Augustae Vindelicorum institui iubens, aperto semper capite, licet sol esset ardentissimus, celebravit; & protestantes Principes eidem interesse detrectantes, mox sequenti die Urbe se proripere, nisi aliud sui suassent, decreturus fuit, ut refert Surius in comment. rerum in Orbe gest. Parentem imitatus Philippus II. Hispaniarum & Indiarum Rex potentissimus, Eucharistiam revelato semper capite, nullum conopaeum admittens, comitari consuevit. Quod cum aliquando Cordubae intolerabili solis aestu continuaret, monenti cuiquam e Grandibus, aestum vitaret, & a sole tantisper

saltem defleceret, reposuit: *Isto die sol ne-
minem ledere potest*, Petrus Maffeus in hist.
Gallica. Nec his inferior sacratissimæ me-
moriæ Ferdinandus II. recurrente tempore,
quo Ecclesia octo integros dies Eucharistiæ
celebranda grandaque attribuit, nunquam à
Supplicationibus abfuit, pedes, nudo sem-
per capite, solâ floreâ redimitus coronâ, fa-
cem dextrâ præferens, quotannis Deo suo
triumphanti itâ famulari solitus. Accidit a-
liquando, ut diutius gestatâ face brachium
manûsque intumuerit, sublecutâ nihilomi-
nus die supplicationi alteri interesse cum
vellet, malèq; affectum brachium è collo su-
spensum haberet, è Proceribus aliquis Cæ-
sariâ face ferenda eâ die cessandum asseruit,
at ipse: *Superest adhuc*, inquit, *manus alte-
ra, quâ Deo seruiam*. Guil. Lamormaini
in Vita Ferd. c. 4.

Proh quantum ab hac discedunt pietate,
quos non pudet incestare Processionem (quæ
utique Religiosa actio est) vanis & sæculari-
bus, nihilque ad Deum attinentibus confa-
bulationibus. Et quid vanis dicam? spur-
cis plerumque & illecebrosis, & de argumen-
to ut plurimum peccaminoso, detractorio,
infamatorio, quo gesta & acta absentium,
gestus & pietas præsentium, tanquam ludi-
era, scrupulosa, superstitiosa, traducuntur,
dila-

dilacerantur! Hóne Christianum est? hóc-
ne Catholicum? Meminerint hi tales, quid
evenerit Ozæ in prima Processione traductæ
à David in domum Obededom Arcæ Domi-
ni. 2. Reg. 6. *Iratus est indignatione Domi-
nus contra Ozam, & percussit eum super te-
meritate. Quantum autem temeritas super-
atur à vani, spurciloquio? qui mortuus est
ibi juxta Arcam Dei.* Recogitent similiter
quid acciderit petulanti Michol, religiosissi-
mam Davidis, usque ad exinanitionem Maje-
statis Regiæ pietatem, quâ Dei Arcam jam
alterâ supplicatione in Arcem Sion cum u-
niverso populo deducebat, irridenti. 2. Reg.
6. & despicienti eum in corde suo 1. Paral.
15. *Igitur Michol Filia Saul non est natus Fi-
lium, usq; in diem mortis suæ.* Quantò reli-
giosior in hoc casu fuit piissimus Rex David,
qui institutis sæpius celeberrimis Supplica-
tionibus cum Arca Dei 2. Reg. cap. 5. & ite-
rum c. 6. posito omni respectu humano, lu-
debat cum universo Israel coram Deo omni
virtute, in canticis, & citharis, & psalteriis,
& tympanis, & cymbalis & tubis. Imò & ad
salsum conjugis suæ sarcasmm, quasi eâ
demissione & religiositate (quàm scurrilita-
tis compellatione dehonestare illa non vere-
batur) Majestatem Regiam dedecorâsser,
respondit, & ludam, & vilior fiam plus quàm

factus sum, & ero humilis in oculis meis. Quo suo facto vehementer redarguit & compressit Politicorum nostrorum fastum, qui in superbissimo habitu, dignitatem & nobilitatem suam in Supplicationibus ostentant, & inconditâ famulorum turbâ, solâ scurrilitate, petulantis, prociaciâ, nugacitate conspicuorum, Processionem turbant magis quam ornant: eò ferè sine comparentes, ut ambitiosâ honoratoris loci captatione, pompam ad Solius Dei gloriæ incrementum institutam, in tumoris & ostentationis sui theatrum convertant. Alius profectò fuit piorum olim in Processionibus cultus, quorum plerique ciliciis amicti, & cinere conspersi capite, ut Cæsar Augustani à Childeberto oblesit apud Gregor. Turon. lib. 3. Hist. Franc. c. 29. & Christiani Hierosolymitani apud Guit. Tyrium lib. 8. c. 11. & 21. processisse leguntur. Quia & Theodosium seniore, Imperatorem Orientis, moturum in hostes, processisse cum Sacerdotibus, & populo per omnia orationum loca, cilicio horrentem, scribit Rufinus lib. 2. Hist. cap. 33. Quem imitatus Theodosius junior, Processionibus interesse solebat privato habitu, & deposito Imperatorio cultu, ut testatur Socrates l. 7. c. 23. & alii passim.

Quid ergo jam iis facias, qui etiam tribuna-

nalia litibus motis, ob ereptam sibi præcedentiam, strepere faciunt? qui in ipso Supplicantium processu, circum ipsum SS. Eucharistiæ ferculum, in obsequio ipsimet Deo Eucharistico præstando, de præcessione concertant? ob violatum jus prægrediendi, tantum non arma stringunt, pugnos ingerunt? tantum potest cæcus ambitionum impetus & furor, in re sacratissima prorsus gentilis! Atqui eum qui Crucem, humilis Christi Vexillum, loco omnium postremo, inter pueros, in capite Processionis prælatam sequitur, & hoc ipso contestatur amulatorem se esse velle gressuum humilis Christi, sola hæc cogitatio ab omni ambitu procul dimovere, & ad superbiæ expectorationem sufficere debebat. Nunquam profectò eo vanitatis exotici hi Catholici delaberentur, si fidei oculis infinitam Dei Majestatem, & præsentem Angelos intuerentur. Neque enim solus adeste credendus est Sacerdos, sed & *superna Virtutes, atq; Angelica comitantur Potestates;* à quibus Sacerdotem in deferenda S. Hostia, manibus suis ad illius conjunctis, adjuvari, vidit in festo Theophoriæ S. Veronica Virgo apud Bollandum Ipse quin adeò Christus in Sacerdotis persona seipsum deferens contuendus est, adque tantò magis quantò Eucharistia præ Arca fœderis angustioris est sancti-

tatis, in qua tamen gestanda Levitas dicitur
 adjuvisse ipse Deus 1. Paralip. 15. *Cumq; ad-*
juisset Deus Levitas, qui portabant Arcam
federis Domini. Ecce Deus ipse in augenda
 & condecoranda Processione laborat, imò
 & prodigiis, ut debita cum pompa, & sole-
 mnitate peragatur, quando naturalia non
 suppetunt media, succurrit, quam impii pro-
 fanatores isti conspurcant & perturbant.
 Scribit enim Franciscus Gonzaga de Orig.
 Seraph. Religionis par. 3. cum aliquando
 Guardianus Franciscani Conventus S. Bar-
 baræ Castellonii Processionem Corporis
 Christi per Claustrum tantum fieri pro more
 decrevisset, cogereturque à devoto populo
 in Urbem progredi, totamq; cum Sanctissi-
 mo Sacramento obire, ita Dominum ex qua-
 dam animi simplicitate affatum esse: San-
 ctissime Domine, Processio quidem juxta
 populi votum fiet, sed quicquid cere solven-
 du n fuerit, tu eris solvendo. Mira res! ex
 24. facibus quæ per quatuor & amplius ho-
 ras arserunt, nihil penitus imminutum, & à
 flamma depastum fuit.

Aliud exemplum, cum terribili Processio-
 nis sanctitati insultantis pœna conjunctum
 refert Thomas Walsinghamus apud Raynal-
 dum in Annal. Eccles. Tom. 17. ad annum
 Christi 1389. sequentibus verbis. Cantabri-
 giæ

giæ in festo commemorationis S. Pauli occurrerat & festum dedicationis S. Mariæ ibidem, ad quod festum amplius honorandum in Processione per Parochiam deferebatur Corpus Dominicum super duos humeros Sacerdotum in feretro non ponderoso, sed tam levi, ut à septenni puero sinè vexatione portari tota machina potuisset. Procedebant igitur, & præcedebant dicti Presbyteri supportantes Corpus Domini per dictam villam, donec venirent ante locum Fratrum Augustiniensium. Ubi repente feretrum, quod æqualiter utriusque humeris incumbibat, se subrigens, nitebatur quasi quâdam virtute impenetrabili ab eorum humeris resilire, efficiebatûrque adeo ponderosum, ut Sacerdotes vix, neque possent sufferre tantum pondus, neque ad feretri fines humeros iterum detrahere & applicare. Torquentur proinde, sudant, & anhelant, præ labore nimio laicorum auxilium flagitantes. Succurrunt Laici, manus supponunt, sed quod mirabile fuit, nihil ponderis persenserunt: cûmque pertransissent omnem loci situm dictorum Fratrum, feretrum iterum repente super illorum humeros æqualiter requievit. Sed tunc quidam ineptus, & verè miser, incomposito motu corporis cœpit saltare, sive tripudiare coram Eucharistia: quem in continen-

rinenter apprehendit terribilis valde vindi-
 cta; nam inter jocandum repente corruit, &
 post pusillum spiritum exhalavit. Ex tem-
 plo autem subsecuta est magna & formida-
 bilis pestilentia, quâ homines sospites cor-
 repti mentis phrenesi subito moriebantur, sine
 Viatico, sine sensu. Qui Apostoli verba
*(ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, &
 dormiunt multi)* perpenderit, percussos hoc
 flagello Anglos advertet ob contemptam Sa-
 cram Eucharistiam. Sed nimirum hodie ex
 oculatis nostris ad cœlestia contuenda, & ad
 sola terrena centoculis Argis, somnia sunt
 hæc & delatoria phantasmata. Ad brutas
 igitur abeant pecudes, & ab iis, quam Crea-
 tori in Eucharistia processionaliter circum-
 lato reverentiam debent, & humilitatem, e-
 discant. Canem ego iis propono in Ma-
 gistrum, & in dirigenda processione Cere-
 moniarium, qui eos genua Salvatori infle-
 scere, debitum in Supplicatione ordinem te-
 nere, modestiam & taciturnitatem servare
 doceat, & si nolint, dentibus & morfu ad
 officium compellat.

CAPUT XIII.

*Bruta & Pecudes in Christi Sacra
 Christianis religiosiores.*